

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om mulighederne for etablering af en grønlandsk hel- eller majoritetsejet finansiel virksomhed, herunder bank-, forsikrings-, pensionsvirksomhed. Redegørelsen skal omdeles Inatsisartut inden EM2026

(Inatsisartutgruppen, Naleraq)

(1. behandling)

Tak til Naleraqs Inatsisartutgruppe for forslaget.

Demokraatit er grundlæggende af den opfattelse, at Selvstyret ikke skal drive forretning. Selvstyrets opgave er at styre landet og skabe gode rammevilkår for erhvervslivet. Selvstyrets opgave er derimod ikke at drive virksomheder i konkurrence med private. Herhjemme har vi har brug for et stærkt, konkurrencedygtigt og dynamisk erhvervsliv, og det opnår vi bedst ved at give private aktører plads og mulighed for at udvikle sig.

Nærværende forslag handler om at undersøge muligheden for at etablere en grønlandsk hel- eller majoritetsejet finansiel virksomhed. Det er ikke den rigtige vej at gå. Den finansielle sektor er kompleks og kræver stor kapital, høj faglig ekspertise og en omfattende risikostyring. Hvis Selvstyret skulle eje en bank eller et andet finansielt selskab, ville det betyde, at samfundet – og dermed borgerne – tog den økonomiske risiko. Det er ikke rimeligt, og det er ikke ansvarligt. Offentlige midler skal bruges på kernevelfærd, sundhed og uddannelse. Offentlige midler skal derimod ikke bruges på at drive finansiel virksomhed.

Samtidig vil det være uhensigtsmæssigt, hvis det offentlige går ind og konkurrerer direkte med de banker og forsikringsselskaber, som allerede opererer herhjemme. Det vil svække tilliden til markedet og skabe usikkerhed for både forbrugere og investorer. Erfaringen viser, at det finansielle marked fungerer bedst, når det drives af private aktører, som har incitament til effektivitet, kvalitet og innovation.

Demokraatit anerkender, at der eksisterer udfordringer i den nuværende sektor. Mange borgere og virksomheder oplever høje renter, gebyrer og vanskeligheder ved at få adgang til lån. Det gælder særligt i bygder og yderdistrikter. Men løsningen på denne udfordring er ikke at oprette en offentligt ejet finansiel virksomhed. Løsningen er at styrke konkurrencen, forbedre reguleringen og skabe betingelser, der gør det attraktivt for flere private aktører at etablere sig på markedet.

Dog er Demokraatit enige med Naalakkersuisuts bemærkninger i svarnotatet, hvor det fremgår, at Naalakkersuisut allerede er i gang med en analyse af, hvordan offentlige institutioner og selskaber i højere grad kan reducere deres samlede forsikringsomkostninger. Dette arbejde omfatter blandt andet vurdering

af mulighederne for gensidig selvforsikring på tværs af offentlige aktører eller etablering af fællesordninger, der kan styrke den økonomiske effektivitet og fastholde kapital lokalt.

Demokraatit tilslutter sig derfor Naalakkersuisuts vurdering og finder, at det foreliggende forslag understøtter dette igangværende arbejde. På den baggrund henviser vi forslaget til udvalgsbehandling.